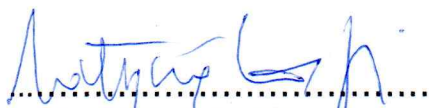

Mikepércsi Polgármesteri Hivatal
4721 Mikepércs, Kossuth u. 1.

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
2021

Készítette:

Hartyányiné Mérei Judit
belső ellenőr
2022. május 22.

Jóváhagyta:

.....

Dr. Vojtkó-Pék Ildikó
jegyző
2022. május ...

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	2
I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján.....	3
I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése.....	5
I/1/a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.....	6
I/1/b. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása	10
I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.....	10
I/2/a. A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.....	11
I/2/b. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása	12
I/2/c. Összeférhetetlenségi esetek	13
I/2/d. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása.....	13
I/2/e. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.....	13
I/2/f. Az ellenőrzések nyilvántartása.....	13
A nyilvántartás az előírásoknak megfelelően tartalmazza az ellenőrzés azonosítóját; az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését; az ellenőrzés tárgyát; az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontját; az ellenőrzés lefolytatásában részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr nevét; a vizsgált időszakot, valamint az intézkedési terv készítésének szükségességét. A nyilvántartások vezetése elektronikusan történik.....	14
I/2/g. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.....	14
I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása	15
II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján.....	16
II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok.....	16
II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése	17
III. Az intézkedési tervek megvalósítása.....	25

Vezetői összefoglaló

A költségvetési szervek belső ellenőrzésével kapcsolatos előírásokat a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) tartalmazza.

A Bkr. 49. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének, azaz a Polgármester Hivatal Jegyzőjének.

Az éves jelentés összeállítása a Bkr. 48. § és 49. §-aiban foglaltak szerint történt meg. Az éves jelentés összeállításánál figyelembe vételre került továbbá a Pénzügyminisztérium által kiadott az éves ellenőrzési terv és összefoglaló éves ellenőrzési terv, valamint éves ellenőrzési jelentés és éves összefoglaló ellenőrzési jelentés elkészítéséhez útmutató is.

Jelen beszámoló a Mikepércsi Polgármesteri Hivatal 2021. évi függetlenített belső ellenőrzés tevékenységét foglalja össze.

Az éves ellenőrzési jelentés elkészítését megelőzően a belső ellenőr a kiadott módszertan szerint önértékelés keretében értékelte a belső ellenőrzés minőségét.

A belső ellenőrzési feladatokat 2021. évben is a Controlpoint Audit Bt látta el, megbízási szerződés keretében, külső szolgáltatóként.

A 2021. évi ellenőrzési munkatervet a Bkr-nek megfelelően munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze a belső ellenőr.

A 2021. évi belső ellenőrzési munkatervet Mikepércs Polgármestere a VH/72/2020. (XII. 18.) számú határozatával jóváhagyta.

A Covid-19 járvány miatti veszélyhelyzet és a belső ellenőr egészségi állapota (tárgyévben komoly műtéten esett át) következtében a 2021. évre tervezett vizsgálatok közül kettő teljesült teljes egészében, egy vizsgálat befejezése áthúzódott 2022. évre, egy ellenőrzést a külső szolgáltató nem tudott lefolytatni.

A belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított volt, ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőri munkát támogató technikai feltételek mindenkor rendelkezésre álltak.

A belső ellenőrzési jelentések a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartalmi és formai követelmények figyelembevételével készültek el. Az ellenőr megfelelő megállapításokat tett, következtetéseket tartalmazó, a vezetés számára is hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg. A belső ellenőrzési jelentésben tett javaslatokat a vizsgált szervezeti egység vezetői, a vizsgált szerv vezetői elfogadták, egyeztető megbeszélés tartását nem kérték.

Soron kívüli vizsgálatra 2021. évben nem terveztek kapacitást, ilyen ellenőrzés lefolytatására nem is került sor.

A megbízási szerződésben előírt terven felüli ellenőrzést – az állami támogatások felhasználásának és elszámolásának szabályszerűségét – a külső szolgáltató a gazdasági vezető által nyújtott adatszolgáltatás hiányában nem tudta elvégezni.

Tanácsadói tevékenységet a belső ellenőrzés 2021. évben két alkalommal végzett jegyzői felkérésre a munkabér előleg nyújtása és visszafizetése, valamint az adóellenőrzések témakörében.

A belső ellenőrzési vezetői feladatok ellátására az éves ellenőrzési terv 2 nap időszükségletet tartalmazott, ennek keretében készült el 2021. évben a 2022. évre vonatkozó belső ellenőrzési terv a szükséges kockázatelemzés és kapacitás felmérés alapján, valamint a 2020. évi Éves ellenőrzési jelentés a 2020. évben elvégzett ellenőrzési tevékenységről, illetve felfektetésre került a Bkr. 50 §. szerinti nyilvántartás.

Év közben nem került sor a jóváhagyott éves ellenőrzési terv módosítására.

Összeférhetetlenség nem merült fel.

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján

2021. évben az államháztartás önkormányzati alrendszerében a belső ellenőrzési tevékenység követelményeit az alábbi jogszabályok határozták meg:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.);

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.);
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban Bkr.);
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.);

A belső ellenőrzés egy független, tárgyilagos, bizonyosságot adó tanácsadó tevékenység, melynek alapvető rendeltetése és célja, hogy rendszerszemléletű megközelítéssel, módszeresen vizsgálja és értékelje az ellenőrzött szervezetet (szervezeti egységet, tevékenységet, stb.), annak működését, ellenőrzési és irányítási eljárásait annak érdekében, hogy a lehető legkisebb kockázattal biztosítsa a legjobb eredményességet.

Ennek keretében

- elkészíti és karbantartja a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet, és a szükséges további szabályozó dokumentumokat. Elkészíti a középtávú stratégiai ellenőrzési tervet, illetve minden év december 31-ig a következő évre vonatkozó, éves belső ellenőrzési tervet.
- kidolgozza, és rendszeresen felülvizsgálja az éves ellenőrzési tervek alapjául szolgáló kockázatelemzést, meghatározza a prioritásokat, felméri az ellenőrzési kapacitásokat, majd ezekkel összhangban éves tervbe foglalja a tervezett ellenőrzéseket.
- az év során lefolytatja az éves tervben foglalt vizsgálatokat, ezekhez ellenőrzési programot készít, majd helyszíni vizsgálatokat végez.
- szükség esetén, soron kívüli ellenőrzéseket folytat a jegyző megbízásából.
- az ellenőrzések megállapításait írásba foglalja, az érdekeltet tájékoztatja a vizsgálat tapasztalatairól, összeállítja az ellenőrzések aktáit, véleményezi az ellenőrzött szerv által készített intézkedési tervet, figyelemmel követi, és egyes esetekben utóvizsgálattal kontrollálja az elvégzett intézkedéseket. A belső ellenőrzési vezető az év során elvégzett vizsgálatokról meghatározott adattartalmú nyilvántartást vezet, majd az év során végzett ellenőrzési tevékenységről éves összefoglaló jelentést készít.

A belső ellenőrzés a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Áht., Bkr.), a nemzetközi standardok, a vezetés utasításai alapján ellátja az Önkormányzati Hivatal, a Nemzetiségi Önkormányzatok belső ellenőrzését, valamint esetenként az intézményekben, gazdasági társaságoknál is végez belső ellenőrzéseket.

A belső ellenőrzés – a Bkr. alapján készült – éves munkatervében 4 db ellenőrzés szerepelt. Az önértékelés eredménye, hogy a belső kontrollrendszer szabá-

lyozása és működtetése részben megfelel a jogszabályok, az SZMSZ és a belső szabályzatok előírásainak.

Az Áht. 70. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni. A belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi, jelentéseit közvetlenül a költségvetési szerv vezetőjének küldi meg.

Az Áht. 70. § (2) bekezdése értelmében a belső ellenőrzés a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak való megfelelést, a tervezést, a gazdálkodást és a közfeladatok ellátását vizsgálva megállapításokat és javaslatokat fogalmaz meg. A belső ellenőr ezen kívül más feladatba nem vonható be.

Az Mötv. 119. § (4) bekezdése a jegyző feladatává teszi a belső ellenőrzés működtetését és kimondja, hogy a helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A belső ellenőrzésnek ki kell terjednie Mikepércs Községi Önkormányzatára, az általa fenntartott költségvetési szervekre; az önkormányzat irányítása alá tartozó bármely, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 1. § a) pontjában meghatározott köztulajdonban álló gazdasági társaságokra; az önkormányzat saját vagy az irányítása, felügyelete alá tartozó költségvetési szervre, használatába, vagyonkezelésébe adott nemzeti vagyonnal való gazdálkodás tekintetében, az irányító szerv költségvetési támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezettekre és a lebonyolító szervekre, valamint a Mikepércsi Polgármesteri Hivatalra.

2021. évben az ellenőrzési tevékenység ellátása a jogszabályok, a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével összeállított és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv, továbbá a kockázatelemzésen alapuló és Mikepércs Községi Önkormányzat Képviselő-testülete által jóváhagyott éves ellenőrzési terv alapján történt.

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

2021. évben az ellenőrzések a Polgármester VH/72/2020. (XII. 18.) számú határozatával jóváhagyott belső ellenőrzési terv szerint zajlottak le. A terv összeállítását kockázatelemzés előzte meg, amelynek során a belső ellenőrzés figyelembe vette az előző évek ellenőrzési tapasztalatait, valamint a vezetőség javaslatait, megfogalmazott igényeit is.

Ennek megfelelően az önkormányzat 2021. évre vonatkozó belső ellenőrzési terve 2 db pénzügyi ellenőrzést és 2 db rendszerellenőrzést tartalmazott.

Az éves tervet nem módosították a beszámolási időszakban. Soron kívüli ellenőrzésre kapacitás nem volt betervezve, ilyen ellenőrzés lefolytatására nem is került sor.

Terven felüli ellenőrzés keretében kellett volna vizsgálnia a belső ellenőrzésnek az állami támogatások felhasználásának és elszámolásának szabályszerűségét, azonban ezt a vizsgálatot a gazdasági vezető részéről elmaradt adatszolgáltatás miatt nem tudta lefolytatni a szolgáltató.

Az elvégzett ellenőrzések a jegyző által jóváhagyott ellenőrzési program alapján zajlottak le.

A 2021. évi tervben szereplő ellenőrzések két kivétellel végleges jelentéssel a tárgyévben lezárultak.

Az ellenőrzési terv az I/1/a. pontban részletezettek szerint teljesült.

Az elvégzett vizsgálatok elegendő és megfelelő alapot adtak a megalapozott vélemény megfogalmazásához.

I/1/a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az alábbi táblázat az elvégzett ellenőrzéseket foglalja össze a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett Útmutató alapján:

Az éves tervben foglalt, végrehajtott ellenőrzések

Ellenőrzött szerv megnevezése	Ellenőrzés tárgya	Ellenőrzés célja	Ellenőrzés módszere
Mikepércs Községi Önkormányzat és intézményei Mikepércsi Polgármesteri Hivatal	A pénzkezelés ellenőrzése	Annak megállapítása, hogy a pénzkezelés és a hozzá kapcsolódó nyomtatványok nyilvántartása, egyéb bizonylatok kezelése a külső és belső előírásoknak megfelelő-	Dokumentum alapú ellenőrzés, a pénzkezelés során keletkezett bizonylatok és nyilvántartások tartalmi és formai megfelelőségének mintavételes vizsgálata

		en történik-e.	
Mikepércs Községi Önkormányzat és intézményei Mikepércsi Polgármesteri Hivatal	Civil szervezetek támogatása	Annak megállapítása, hogy az önkormányzat által nyújtott támogatások felhasználása cél szerint, a dokumentálás és elszámolás a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e	Dokumentum alapú vizsgálat, a belső szabályozottság, a kezelt dokumentumok és a benyújtott elszámolások formai és tartalmi vizsgálata.
Mikepércs Községi Önkormányzat és intézményei Mikepércsi Polgármesteri Hivatal	Iratkezelés – 2022-re áthúzódó	Annak megállapítása, hogy az iratkezelés a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően történik-e.	Dokumentum alapú vizsgálat, az iktatás és iratkezelés megfelelőségének vizsgálata

Az éves tervben foglalt végre nem hajtott ellenőrzés

Mikepércs Községi Önkormányzat és intézményei	A Mikepércs Községi Önkormányzat által bevezetett helyi adók, valamint a gépjármű adó megállapítása, kivetése, beszedése, hátralékkezelés	Annak megállapítása, hogy a helyi adók és a gépjármű adó kezelésének gyakorlata megfelelő-e.	Dokumentum alapú vizsgálat, adóbevallások, kivetések, adófolyószámlák mintavételes vizsgálata.
---	---	--	--

Az ellenőrzési tervben nem szereplő, terven felüli ellenőrzés

Mikepércs Községi Önkormányzat Mikepércsi Polgármesteri Hivatal	Az állami támogatások felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége	Annak megállapítása, hogy az intézményben a gazdálkodás jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e	Dokumentum alapú vizsgálat, a kezelt dokumentumok és a benyújtott elszámolások formai és tartalmi megfelelőségének vizsgálata
--	---	--	---

			lata.
--	--	--	-------

A végre nem hajtott ellenőrzés a belső ellenőr egészségi állapota miatt (2021-ben komoly műtéten esett át) nem került elvégzésre. Azonban az önkormányzat által végzett adóellenőrzések (iparűzési adó, kommunális adó) lefolytatásában tanácsadóként részt vett, és ellenőrizte annak folyamatát.

A terven felüli ellenőrzést az adatszolgáltatás hiánya miatt a belső ellenőr nem tudta lefolytatni.

Az ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzések megvalósulását ellenőrzési típusonként az alábbi táblázat foglalja össze:

Ellenőrzés típusa	Tervezett ellenőrzések száma	Tényleges ellenőrzések száma
szabályszerűségi	0	0
pénzügyi	2	2
utóellenőrzés	0	0
teljesítmény	0	0
rendszer	2	1
soron kívüli és terven felüli	0	0
Ellenőrzések összesen:	4	3

Az egyéb tevékenység keretében kell elvégezni a belső ellenőrzési vezetői, jellemzően adminisztratív feladatokat:

- éves terv összeállítása kockázatelemzés alapján
- összefoglaló éves ellenőrzési jelentés elkészítése
- belső ellenőrzések nyilvántartása
- intézkedések nyomon követése
- ellenőrzési jelentések háttér munkálatai (pl.: megbízólevél készítése, ellenőrzési program összeállítása, jelentéstervezetek egyeztetése, megküldése, iratanyagok irattározása stb.)

A felsorolt egyéb tevékenységekre a 2021. évi ellenőrzési terv 2 nap kapacitást tartalmazott, ennek keretében készült el a 2022. évi ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzés, majd ennek alapján került összeállításra az éves belső ellenőrzési terv, amelyet a képviselő-testület jóváhagyott, továbbá felfektetésre került az ellenőrzések nyilvántartása is, illetve a 2020. évi ellenőrzési tevékenységről készített Éves ellenőrzési jelentés összeállítása is megtörtént, amelyet a Polgármester a 45/2021. (V. 28.) számú határozatával jóváhagyott.

A 2021. évi belső ellenőrzési tevékenység a vonatkozó jogszabályi előírások és a Belső Ellenőrzési Kézikönyv alapján zajlott. A lefolytatott vizsgálatokhoz a belső ellenőr rendelkezett megbízólevéllel, az ellenőrzést a jegyző által jóváhagyott ellenőrzési program szerint hajtotta végre.

Az ellenőrzésről elkészített jelentések és jelentés-tervezetek megfeleltek a vonatkozó jogszabályokban és standardokban foglalt követelményeknek.

Az ellenőrzések során nem került sor súlyos hiányosság megállapítására.

A lefolytatott vizsgálatok során többségében kisebb hiányosság, célszerűtlen vagy kontrollálatlan működés került feltárára főként a szabályozások hiányosságaiból adódóan. Ezek kiküszöbölésére a belső ellenőrzés szakmai javaslatait megfogalmazta. A belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított volt, független, objektív ellenőrzési és tanácsadói tevékenységével segítette a vizsgált területek szabályszerű, hatékony és eredményes működését.

Az ellenőrzések lényegesebb megállapításai:

A vizsgálatok során az áttekintett szabályzatok (Pénzkezelési Szabályzat, Az intézményi költségvetések elkészítése és felhasználása, a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, érvényesítés, utalványozás szabályzata, Anyag és eszközgazdálkodási szabályzat stb.) frissítésre szorulnak, mert több olyan személy van nevesítve bennük, aki már nem dolgozik a Hivatalban.

A belső szabályzatok aktualizálása nem minden esetben történt meg.

Az elszámolási előlegeket az intézményvezetők utalványozzák saját maguk részére, ez összeférhetetlen, nem felel meg az Ávr. 60.§ (2) bekezdés előírásainak.

A felvásárlási jegy és az átvételi elismervény nem szerepel a szigorú számadású nyomtatványok listájában.

A civil szervezetek részére nyújtott támogatások igénylésének, folyósításának és elszámolásának az ellenőrzés részére átadott dokumentációja erősen hiányos volt. Több támogatott esetében nem állt rendelkezésre a cél szerinti felhasználást igazoló teljes körű elszámolás. A benyújtott számla másolatok nem voltak záradékolva és hitelesítve.

I/1/b. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

A Belső ellenőrzés, a 2021. évi belső ellenőrzések során, büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást, vagy hiányosságot nem tapasztalt, illetve ezek gyanúja nem merült fel. Jelentési kötelezettség ezért nem áll fenn.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Az ellenőrzések lefolytatása során az ellenőrzések alapján a jogszabályi keretek, a hatályos Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai és a szükséges iratminták szolgálták.

Az ellenőrzéseket a belső ellenőr a jegyző által aláírt megbízólevelek birtokában folytatta le.

Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szerv vagy szervezeti egység vezetőjének tájékoztatása írásban, telefonon vagy személyesen megtörtént a Bkr. 35. § (1), (4) és (5) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően.

Valamennyi ellenőrzés végrehajtásához ellenőrzési program készült, amely tartalmazza az ellenőrzés szempontrendszerét, a vizsgálati feladatokat, magába foglalva azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a Bkr. 33. §-a előír.

Az ellenőrzési jelentés-tervezetekben a megállapítások jogszabályi, belső szabályozásra történő hivatkozással és ellenőrzési bizonyítékkal kerültek alátámasztásra. A tervezetekben objektív értékelések fogalmazódtak meg az ellenőrzött tevékenységet illetően. Az ellenőrzési jelentésekben pozitív és negatív megállapítások egyaránt szerepeltek a megállapításoknak megfelelően.

A megállapításokat, javaslatokat, következtetéseket és ajánlásokat tartalmazó ellenőrzési jelentés-tervezeteket az ellenőrzött szerv, szervezeti egység vezetői elektronikus úton kapták meg.

A Bkr. 42. § (2) bekezdése szerint az ellenőrzött szerv vezetője 8 napon belül tehet észrevételt a jelentés tervezetben foglaltakra. Erről a jelentés tervezet kísérlőlevelében kaptak tájékoztatást.

A Hivatal képviselőjében a jegyző 2021. évben a Controlpoint Audit Bt. külső

szolgáltató megbízásával oldotta meg a belső ellenőrzési feladatok ellátását. A külső szolgáltató egy fő belső ellenőrt foglalkoztatott.

A belső ellenőr rendelkezett az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel és megfelelő szakmai gyakorlattal.

Az ellenőrzési tevékenységet akadályozó tényező nem merült fel a beszámolási időszakban.

I/2/a. A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A külső szolgáltató egy személlyel látja el a belső ellenőri és a belső ellenőrzési vezetői teendőket. Adminisztratív személyzet nem állt rendelkezésre.

A belső ellenőr a Bkr. 24. §-ában előírt szakmai és képesítési követelményeknek megfelel.

A belső ellenőr képzettségi szintje és gyakorlata megfelel a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII.23.) PM rendeletben foglaltaknak.

A külső szakértőnek felsőfokú iskolai végzettsége (okleveles közgazda) és felsőfokú szakmai képesítése (mérlegképes könyvelő) van, továbbá kamarai tag – költségvetési minősítésű – könyvvizsgáló. Alapfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkezik német nyelvből.

A belső ellenőrök kötelesek a már megszerzett ismereteiket naprakészen tartani, fejleszteni, a változásokból eredő követelményekkel összhangba hozni. Ennek érdekében a belső ellenőri továbbképzéseit – jogállásából kifolyólag – önállóan szervezte, részben a könyvvizsgálói kamarai kötelezettségeknek megfelelően.

2010. március 5-től a Pénzügyminisztérium határozata szerint az Áht. 70. § (5) bekezdésének megfelelően szerepel a belső ellenőrökről vezetett nyilvántartásban.

Ezzel összefüggésben a kötelező szakmai továbbképzésen (ÁBPE I.) részt vett, azt sikeres vizsgával zárta. A soron következő továbbképzési kötelezettségeknek (egy választható modulból álló „ÁBPE továbbképzés II.” képzést kell teljesíteni) 2012-től két évente az előírásoknak megfelelően eleget tett.

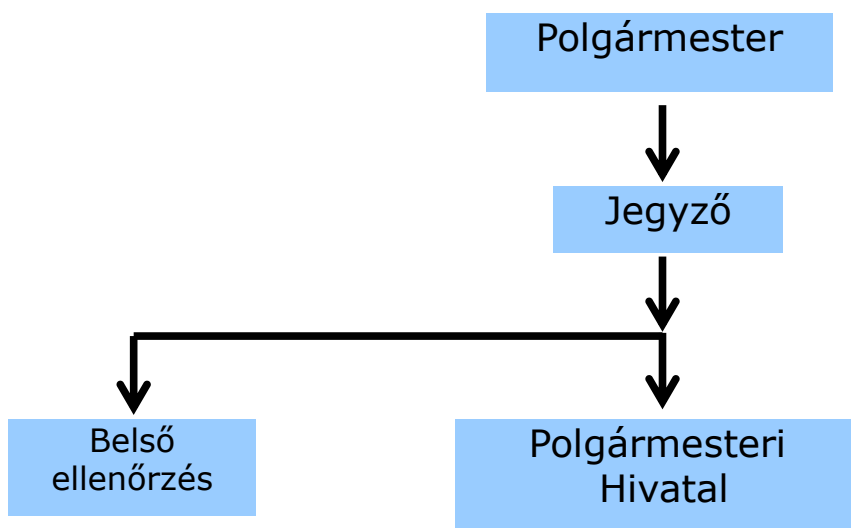
A külső erőforrás ellenőri napokban kifejezett mértéke megegyezik a jóváha-

gyott 2021. évi éves ellenőrzési tervben meghatározott ellenőri napok számával.

I/2/b. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

A belső ellenőr egy személyben látja el a belső ellenőri, valamint a belső ellenőrzési vezetői feladatokat. Szervezeti és funkcionális függetlensége az SZMSZ-ben és a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben rögzített. A jegyzőnek közvetlenül alárendelve végzi munkáját.

A szervezeti függetlenséget az alábbi szervezeti ábra mutatja:

A Polgármesteri Hivatalban a belső ellenőrzés függetlensége biztosított:

- szervezeti szempontból: a belső ellenőrzés közvetlenül a jegyző alárendeltségébe tartozik,
- feladatköri szempontból: a belső ellenőr nem vett részt olyan tevékenységek ellátásában, amelyek a szervezet operatív működésével kapcsolatosak.

A belső ellenőr tevékenysége során önállóan, az ellenőrzési program végrehajtásában befolyástól mentesen járt el, a módszerek kiválasztását önállóan végezte, az ellenőrzési jelentéseket befolyástól mentesen állította össze.

A belső ellenőr funkcionális függetlenségét – jogállásán túlmenően – a jegyző biztosította. Ennek megfelelően a belső ellenőr nem rendelkezett semmilyen, az ellenőrzött tevékenység feletti hatáskörrel és nem volt az ellenőrzött tevékenységért felelős.

A belső ellenőr bevonása a szervezet szabályzatainak, rendszereinek, eljárásainak kidolgozásába és végrehajtásába csak tanácsadás, véleményezés jelleggel történt.

A belső ellenőrt a bizonyosságot adó ellenőrzési és a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadó tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába nem vonták be.

I/2/c. Összeférhetetlenségi esetek

A Bkr. 20. §-ában megfogalmazott összeférhetetlenség nem állt fenn.

I/2/d. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Az ellenőr jogai nem sérültek, az ellenőrzöttek a Bkr. 25. §-a szerinti jogokat nem korlátozták.

Az ellenőrzések végrehajtása során az ellenőrzött szervek együttműködése egy esettől eltekintve megfelelő volt, az iratanyagokhoz, dokumentációkhoz való hozzáférést biztosították. Az ellenőrzött területeken dolgozók segítették a belső ellenőrzés munkáját, a kért információt írásban, elektronikusan vagy szóban rendelkezésre bocsátották.

„Az állami támogatások felhasználásának és elszámolásának szabályszerűsége” megnevezésű ellenőrzéshez a szükséges adatszolgáltatás nem teljesült.

I/2/e. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását tartósan akadályozó tényező nem állt fenn.

I/2/f. Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető az elvégzett belső ellenőrzésről a Bkr. 50. § szerinti nyilvántartást vezette, valamint gondoskodott az ellenőrzési dokumentumok szükséges ideig történő megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok sza-

bályszerű, biztonságos tárolásáról.

Az ellenőrzési dokumentumok megőrzése és az adatok biztonságos tárolása papír alapon történik, évek szerinti bontásban. Az egyes ellenőrzésekhez kapcsolódóan külön ellenőrzési mappák kerültek kialakításra, melyben az ellenőrzéssel kapcsolatos minden dokumentum, megkapott ellenőrzési anyag elhelyezésre került.

A nyilvántartás az előírásoknak megfelelően tartalmazza az ellenőrzés azonosítóját; az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését; az ellenőrzés tárgyát; az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontját; az ellenőrzés lefolytatásában részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr nevét; a vizsgált időszakot, valamint az intézkedési terv készítésének szükségességét. A nyilvántartások vezetése elektronikusan történik.

I/2/g. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A Mikepércsi Polgármesteri Hivatal jogszabályban meghatározott belső ellenőrzése megbízásos formában biztonsággal megoldható, még akkor is, ha az önkormányzat, illetve a hivatal tevékenységében, feladatellátásában jelentősebb változások következnek be.

A külső kapacitás szavatolja a függetlenséget, a jegyzővel való egyeztetés a tervezésben és a beszámolásban a vezetői intézkedések formájában biztosítja a javaslatok hasznosulását. Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok kijavításán túl a megfogalmazott konkrét javaslatokat a vezetés a kontrollkörnyezet alakítása során hasznosítja a mindennapi gyakorlatban.

Közös együttműködéssel elérhető az Önkormányzatnál és az általa fenntartott intézményekben, valamint a Polgármesteri Hivatalban a szabályszerű, jogszabályoknak megfelelő feladatellátás, a hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés valamennyi tevékenység során.

Az ellenőrzési tevékenység javítása érdekében a következő év(ek) célja a belső kontrollrendszer elemeinek folyamatos fejlesztése, azok mindenki számára elérhető módon való megjelenítése az intézmény szabályzataiban, ellenőrzési nyomvonalaiiban, egyéb dokumentációkban.

A belső ellenőrrel szemben elvárásként fogalmazódik meg a folyamatos szakmai fejlődés, az ellenőrzés speciális ismeretkörének bővítése, ami megalapozza a tevékenység mind magasabb színvonalú ellátását.

A belső ellenőrzés tevékenysége során elsődleges követelmény volt a stratégiai terv célkitűzéseinek megvalósítása, valamint az önkormányzat feladatellátásának kiegyensúlyozott, biztonságos működtetése.

A belső ellenőrzés további célja volt a gazdálkodás szervezettségének, szabályozottságának, a számviteli, gazdálkodási rend, valamint az informatikai rendszer megbízhatóságának maradéktalan biztosítása.

A stratégiai célok megvalósítása, az ellenőrzési feladatok mind magasabb színvonalú ellátása, valamint az ellenőrzési tapasztalatok hasznosulása érdekében szükséges az ellenőrzési tevékenység folyamatos szakmai, módszertani fejlesztése.

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó további javaslatok az alábbiak:

- A hivatal szabályzatainak aktualizálása a szervezeti és jogszabályi változások tükrében;
- A működés, feladatellátás és a gazdálkodás célkitűzéseinek a megvalósítását elősegítő ellenőrzési módszerek alkalmazása;
- A jogszabályoknak megfelelő működés ellenőrzése
- A kockázatelemzés színvonalának növelése, érvényesítése, ezáltal a kockázati tényezők csökkentése.
- A kontrollrendszer egyes elemei működésének fejlődését elősegítő javaslatok kidolgozása

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

A Bkr. 2. § r) pontja alapján a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határozza meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr (ilyen lehet pl. a belső szabályzat tartalmának véleményezése, megoldási lehetőségek elemzése).

Külön felkérés a jegyző részéről tanácsadási tevékenységre a munkabér előleg nyújtása és visszafizetése témakörben érkezett. A felkérésnek a szolgáltató szóbeli tanácsadás formájában a helyszínen, illetve elektronikus levelezés formájában eleget tett.

Szóbeli tanácsadás, vélemény megfogalmazásának igénye az ellenőrzöttek ré-

széről az ellenőrzés tárgyához kapcsolódóan fordult elő. Ezek megválaszolása legtöbb esetben azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően szóban minden esetben megtörtént.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A belső kontrollrendszer nem egy esemény vagy körülmény, hanem műveletek sora, amelyek beleépülnek a szervezet minden tevékenységébe, folyamatosan végbemennek bennük. Szerves részét képezik annak, ahogyan a vezetés a szervezetet működteti. A belső kontrollrendszer összefonódik a szervezet tevékenységeivel, és akkor a leghatékonyabb, ha teljesen beépül a szervezet infrastruktúrájába.

A belső kontrollrendszer lényege, hogy magában foglalja azokat a szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtson a vezetésnek a céljai eléréséhez. A belső kontroll olyan összetett folyamat, amelyet a szervezet vezetése és dolgozói valósítanak meg. Az államháztartási kontrollok célja a pénzeszközökkel és a vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása. Mindez a belső kontrollrendszer keretében kell, hogy megvalósuljon, amelynek működtetéséért a költségvetési szerv vezetője a felelős.

A belső ellenőrzés része a belső kontrollrendszernek, feladata javaslataival, megállapításaival hozzájárulni az önkormányzat és költségvetési szervei, gazdasági társaságai szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működéséhez.

Az ellenőrzések során tapasztaltak alapján elmondható, hogy a belső ellenőrzés a korábbi években tett javaslataival, megállapításaival hozzájárult a szervezetek belső kontrollrendszerének javításához

A Belső Ellenőrzési Kézikönyv alapján „kiemelt” kategóriába tartozó megállapítást, valamint egyéb, a kontrollrendszert érintő jelentős javaslatot az ellenőrzés 2021. évben nem tett.

A belső kontrollrendszer része a belső ellenőrzés, mely a 2021. évben is igyekezett az önkormányzat és intézményei és a polgármesteri hivatal működésének eredményessége, szabályozottsága javításához hozzájárulni.

Az elszámoltatás eredményes működtetéséhez szükség van a megfelelő információs, kontroll-, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására. A jogszabályi keretek megteremtése a törvényhozó szerv és a kormányzat feladata, az adott szervezeten belül pedig a szervezet vezetője köteles a rendszerek kialakítására és működtetésére, beleértve a pénzügyi beszámolók és egyéb információk formájának és tartalmának helyességéért és elégségességéért való felelősséget is.

A hivatalnál a kontrollrendszereket szabályozó, előírt belső dokumentumok többsége rendelkezésre állt. A kontrollok kialakítása megfelelő keretet biztosítottak az érintett tevékenységek szabályszerű, gazdaságos, hatékony, eredményes és etikus végrehajtásához. A belső ellenőrzés vizsgálatai során feltárt hiányosságok az intézkedési tervnek megfelelő ütemben javításra, módosításra kerültek.

A hivatal vezetése és a belső ellenőrzés a jövőben is biztosítani szándékozik a belső kontrollok megfelelő működését, a költségvetési gazdálkodás szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes megvalósulását.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

Az Áht. 69. § (1) szerint: „A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységet szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre,
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.

(2) A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével.”

E megfogalmazás nagyon tömören, de egyben érthetően foglalja össze a belső kontrollrendszer mibenlétét, hármas célrendszerét és természetesen a

felelősség kérdését is.

További támpontot jelent e témakörben is a Bkr. 2. § b) pontjában foglaltak szerint a belső ellenőrzés meghatározása: *„független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.”*

Előzőekből kitűnik, hogy az utólagos monitoring körébe tartozó belső ellenőrzés végső soron az irányítási és a fent taglalt belső kontrollrendszer hatékonyságának értékelésén és fejlesztésén keresztül járul hozzá az intézményi célok minél teljesebb megvalósulásához. Az is megállapítható, hogy a korábban jellemző szabályossági és szabályszerűségi követelmények mellett jelenleg már sokkal inkább az erőforrásokkal való hatékonyabb és eredményesebb gazdálkodás, továbbá a minden szinten megfelelő információval való ellátottság kerül előtérbe.

A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért. A belső kontrollrendszert - amelyet a kockázatok meghatározására és ésszerű biztosíték létrehozására alakítanak ki - a szervezeti egységek vezetői és dolgozói valósítják meg.

A belső kontrollrendszer magában foglalja a belső ellenőrzést is, mely támogatja a belső kontrollrendszer működésének monitoringját, amelynek kiemelt feladatai közé tartozik - többek között - a belső kontroll keretrendszer fejlesztésének segítése. Az ellenőrzések során tapasztaltak alapján elmondható, hogy az intézményeknél az ellenőrzési jelentésben foglalt javaslatok hozzájárultak a belső kontrollrendszer hatékonyabb működéséhez.

A tevékenységben pedig a tanácsadás jelentősége egyértelműen felértékelődik. Ez utóbbi a fogalmi meghatározás szerint „a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határoz meg anélkül, hogy a felelősséget magára vállalná a belső ellenőr.

A tanácsadás az ellenőrzések végrehajtása során jellemzően szóbeli megállapodás alapján történt és többféle módon járulhat hozzá a tevékenység javulásához. Gyakran máshol jól működő, bevált gyakorlatok terjesztését, illetve a szabályozások követelményeinek sok esetben nehezen követhető értelmezését

jelenti. Emellett esetenként párhuzamosságok elhagyásában, vagy munkaszervezési ésszerűsítések végrehajtásában ölt testet.

Tanácsadás keretében nyújtott szakmai konzultációs segítséget a belső ellenőrzés az önkormányzati adóhatóság által lefolytatott adóellenőrzések során.

A belső ellenőrzés vizsgálta, hogy a hivatal a tevékenységét szabályszerűen, etikusan, gazdaságosan és eredményesen hajtotta-e végre és ahol nem ennek megfelelő működést talált, ott felhívta a vezetés figyelmét a hiányosságokra, hibákra, és javaslatot tett azok kiegészítésére, kijavítására.

Ennek megfelelően a cél annak biztosítása volt, hogy a folyamatok végrehajtása megfeleljen a vonatkozó törvényeknek és szabályozásoknak, illetve az, hogy a szervezet forrásait megvédjük a veszteségektől, a nem rendeltetésszerű használattól és károktól.

A vezetésnek és a dolgozók minden szintjének részt kell vennie a belső kontroll összetett folyamatában, hogy a kockázatokat meghatározzák, és ésszerű biztosítékot biztosítsanak a szervezet küldetésének teljesítéséhez, és a kitűzött céljai eléréséhez.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyek alapján a szervezetek érvényesítik a feladataik ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerének részletes szabályozását a Bkr. 3. pontja (3. §-10, §) tartalmazza, amely szerint a belső kontroll 5 eleme a következő:

1. Kontrollkörnyezet
2. Integrál kockázatkezelési rendszer
3. Kontrolltevékenységek
4. Információs és kommunikációs rendszer
5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A belső kontrollrendszer előzőekben említett öt elemének működése a vizsgálatok tapasztalati alapján az alábbiakban foglalható össze:

1. Kontrollkörnyezet értékelése

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló

370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján a költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- világos a szervezeti struktúra,
- egyértelműek a hatásköri viszonyok és feladatok,
- meghatározottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- átlátható a humán erőforrás kezelés.

A költségvetési szerv vezetőjének el kell készíteni és rendszeresen aktualizálni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát, amely a költségvetési szerv működési folyamatainak szöveges vagy táblázatba foglalt, vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja. Biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a légkört, amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét.

A kontrollkörnyezet alapozza meg a belső kontroll összes többi elemét a fegyelmem és a szervezeti struktúra biztosítása által. A vizsgált időszakban a jogszabályok változása folyamatos volt, az ellenőrzött intézmények alaptevékenységét, szervezeti rendszerét érintő változásokat jelentősen érintette.

Az előírt ellenőrzési nyomvonalat a Polgármesteri Hivatal vonatkozásában elkészítették, rendszeres aktualizálásuk megtörtént. Az elkészített szabályozás a költségvetési szerv működési folyamatainak táblázatba foglalt leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

Az intézményekben a munkaköri leírások teljes körűen aktualizálásra és megismertetésre kerültek, így a dolgozók annak ismeretében, annak megfelelően látták el feladataikat. A munkaköri leírások tartalmazták az intézmény nyomvonalában rögzített ellenőrzési pontokat.

A jogszabályok elérése mindenki számára biztosított a jogtáron, illetve internetes weblapon keresztül. Minden dolgozó számára biztosított a Képviselőtestületi előterjesztések, rendeletek, határozatok, illetve a belső szabályzatok elérhetősége.

A belső ellenőri tapasztalatok alapján megállapítható, hogy az önkormányzatnál és intézményeiben olyan kontrollkörnyezet került kialakításra, amely megfelelő feltételeket teremt az elérni kívánt stratégiai és operatív célok megvalósításához. A célok és a szervezeti felépítés átlátható. Az intézményi belső sza-

bályzatok rendelkezésre álltak, aktualizálásuk azonban elmaradt. A kialakított szabályzatok döntően lefedik az ellenőrzött intézmény tevékenységét, a belső szabályzatokhoz való hozzáférés a dolgozók számára biztosított.

Az etikai értékek és az integritás színvonala megfelelő. A vizsgált szervezeti egységek vezetői és alkalmazottai feladatukat demokratikus légkörben, hivatástudattal, a tőlük elvárható magatartási szabályok betartásával végezték.

A szervezet célkitűzéseinek hierarchikus rendjét, azaz a stratégiai célokat az Alapító okirat, a stratégiai tervek, a szervezeti felépítések, a szervezeti és működési szabályzatok, valamint az ügyrendek tartalmazzák. A dolgozók számára lebontott feladatokat, egyéni céljaikat a munkaköri leírások tartalmazzák.

A hivatal és a vizsgált szervezetek belső szabályzatokban rendezik a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódó és pénzügyi kihatással bíró jogszabályokban nem szabályozott kérdéseket.

A vizsgált időszakban az önkormányzat és intézményei belső szabályozottsága nem felelt meg minden tekintetben a jogszabályi előírásoknak, több belső szabályzat hiányzott, illetve nem aktualizálták.

A szabályozásokban, illetve az operatív vezetői ellenőrzési rendszer keretében, a vizsgált esetekben a hiányosságokra felhívtuk az érintettek figyelmét, a mulasztások pótlását megkezdték/elvégezték.

2. Kockázatkezelés

A Bkr. 7. §. (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni.

A kockázatkezelés során fel kell mérni, és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat.

A kockázatkezelés rendjének kialakítása során meg kell határozni azon intézkedéseket és megtételük módját, amelyek csökkentik, illetve megszüntetik a kockázatokat.

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden dolgozója megértse a kockázatkezelés értékét. Fontos figyelembe venni, hogy a kockázatkezelés elsősorban a költségvetési szerv feladatellátását támogató belső folyamat, és nem az adott költségvetési szerven kívüli szervezetek, hatóságok igényeit szolgálja.

A kockázatkezelés alapvető célja, hogy ez az összefüggésrendszer, és az ezzel kapcsolatos felelősség világossá váljék minden érintett számára. A célok szintjeivel párhuzamosan, annak megfelelően a kockázatokért való felelősségeket is delegálni kell a megfelelő szintekre. Ezáltal a kockázatkezelés beépül a mindennapi tevékenységek közé, és nem elkülönült – csak időszakos – feladattá válik.

A kockázatfelmérés célja a kockázatok megállapítása és jelentőségük szerinti sorba állítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a költségvetési szervre, ha valóban felmerülnek. A költségvetési szerv vezetője évről évre köteles meghatározni és aktualizálni a szervezet előtt álló rövid és középtávú prioritásokat, célkitűzéseket és feladatterveket, melyet az éves munkatervben-tervben kell rögzíteni.

Az éves munkaterv elkészítését átfogó kockázatfelméréssel kell összekötni, a feladatokat egy időben kell végrehajtani.

Az éves ellenőrzési tervet a Mikepércs Községi Önkormányzatnál és intézményeinél végzett ellenőrzések tapasztalatai figyelembe vételével, kockázatelemzés alapján állították össze. A kiválasztott területeknél szempont volt az is, hogy lehetőség szerint minél nagyobb lefedettséget jelentsenek.

Az Önkormányzat alapvető gazdasági érdeke, hogy a kötelező és önként vállalt feladatellátásának változásából eredő kockázatot a megfelelő szervezeti struktúra kialakításával, a feladat és hatáskörök ügyrendben, illetve a munkaköri leírásokban való rögzítésével csökkentse.

Az elvárt tudást és szakmai ismeretet a dolgozók részére továbbképzéseken és egyeztető megbeszéléseken való részvétel biztosításával növelje. Az intézmények vezetői Éves munkatervet, az elvégzett munkáról év végén értékelést készítettek, amelyet a fenntartó elé terjesztettek. Az ellenőrzéssel érintett intézményekben a kockázatok kezelése eléri a megfelelő minősítést.

A kockázatok beazonosítása, a hozzájuk kapcsolódó szükséges intézkedések nevesítése, a kockázatok kezelésének módja nem megfelelően dokumentált. Szükséges megalkotni az integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét.

A Bkr. 7. § (1)-(5) bekezdéseiben foglalt előírásoknak megfelelő integrált kockázatkezelési rendszer 2018.09.14-től került kialakításra. Az Önkormányzat, az irányítása alá tartozó költségvetési szervek és a Nemzetiségi Önkormányzat közös, Belső kontrollrendszer szabályzata tartalmazza az integrált kockázatkezelési rendszerre vonatkozó előírásokat, mely tartalmazza a kockázati elemek meghatározását, az alkalmazott kockázati elemek

megnevezését, a kockázatok értékelésének módját, a kockázatok minősítésének rendjét. A kockázatkezelési szabályzat az erre vonatkozó előírások alapján készült és megfelel a jogszabályi előírásoknak.

3. Kontrolltevékenységek értékelése

A Bkr. 8. § (1) szerint a költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(2) A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését, különösen az alábbiak vonatkozásában:

- a) a döntések dokumentumainak elkészítése (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),
- b) a döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,
- c) a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése, valamint
- d) a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés és beszámolás).

(3) Az (2) bekezdés a), c) és d) pontjában felsorolt tevékenységek feladatköri elkülönítését biztosítani kell.

(4) A költségvetési szerv vezetője köteles a költségvetési szerv belső szabályzataiban a felelősségi körök meghatározásával legalább az alábbiakat szabályozni:

- a) engedélyezési, jóváhagyási és kontroll eljárások,
- b) a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés,
- c) beszámolási eljárások.

A kontrolltevékenységek a szervezet egész szintjén jelen vannak, biztosítják a kockázatok kezelését a szervezet céljainak elérése érdekében. A kontrolltevékenység magába foglalja a kontroll módszereket, a feladatok szétválasztását, a feladat végzés folyamatát.

A megelőző (preventív) kontrollok egyik leghatékonyabb módszere a folyamatba épített ellenőrzés. Az Önkormányzat által fenntartott intézményekben a dolgozók munkaköri leírásaiba beépítésre került a kontrolltevékenységek ellátása. A kötelezettségvállalásoknál a pénzügyi ellenjegyzéssel, a pénzügyi kifizetések előkészítésénél az érvényesítéssel, az érvényesítésben kijelölt kontrollozásra vonatkozóan a főkönyvi könyvelésben történő rögzítés során, az átutalások teljesítése előtt a banki terminálon való ellenőrzés alkalmával valósulnak meg a pénzügyi-számviteli folyamatok engedélyezési és jóváhagyási eljárások a kontrolltevékenységek körében.

A feltáró (detektív) kontrollok a bekövetkezett hibákat tárják fel, rámutatva a hiba, hiányosság előfordulásának tényén kívül a szervezetre gyakorolt már bekövetkezett hatásokra is. A kontrollok utólagosak. Ezen a területen a belső ellenőrzés szerepe erősebb, igyekezett hatékony munkavégzéssel segíteni a vezetőket, amennyiben ezeket a hiányosságokat tárta fel a belső ellenőrzés a 2021. évi ellenőrzések végrehajtása során. A belső ellenőrzés a hibák, hiányosságok feltárásakor pontos jogszabályi hivatkozással tette meg javaslatait az ellenőrzöttek részére. Az ellenőrzöttek részéről több esetben már az ellenőrzés befejezése előtt vagy megtörtént vagy megkezdődött a hibák kijavítása.

A már bekövetkezett nemkívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek. A belső ellenőrzés a hibák, problémák jellegétől függően, a gyors helyreállítás érdekében esetenként nem kötelezte a szervezeteket intézkedési terv készítésére, amennyiben az azonnali helyreállítás biztosítható, és elvégezhető volt.

Azt, hogy mely tevékenységnek milyen kontroll típust célszerű alkalmazni, esetleg egyidejűleg többet is, a szervezetek/szervezeti egység vezetők szakmai és gyakorlati ismeretei, felelősen tett javaslatai határozták meg.

4. Információ és kommunikáció értékelése

A Bkr. 9. § a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről idevágó előírása a következő:

(1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttanak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

(2) Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

A vizsgálattal érintett intézmények esetében a költségvetési szerv vezetője kialakította a szervezet minden szintjén érvényesülő információs és kommunikációs rendszerét. Az előzetes vezetői ellenőrzés keretében biztosította a dolgozók részére a szabályozások megismerését, munkaértekezletek, szakmai megbeszélések, beszámoltatások útján. Ezzel biztosítva, hogy az intézmény valamennyi dolgozója, minden szinten hozzájusson a feladata ellátásához, szükséges információhoz. A Polgármesteri Hivatal az intézményekkel együttműködve biztosítja, hogy a gazdálkodással kapcsolatos tevékenység összhangban legyen a szabályszerűség, szabályozottság és megbízható gazdálkodás elveivel.

Az információ és kommunikáció részleges hiánya, illetve az, hogy a megfelelő információk megfelelő időben nem álltak rendelkezésre, jellemző volt az ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott hiányosságok kiváltó okaként.

Általában szabályozott a szervezeteken belüli információáramlások útja, módjai. Jellemző a szóbeli utasítások, szóbeli beszámoltatások, írásbeli információ átadások, valamint az informatikai rendszerek keretében működtetett információmozgatás, visszakereshetőség és visszacsatolás rendszerek működtetése. A vezetői beszámoltatás, az értekezletek hierarchikusan kialakított rendszere biztosítja az információátadást.

Az iktatási rendszer minősége, kezelhetősége, információs adattartalma különböző, de a feladatkiadással, valamint a feladatellátással kapcsolatos dokumentálás követelményének eleget tesz, ahol hiányosságot tapasztalt a vizsgálat, felhívta a figyelmet erre, és javaslatot tett annak kiküszöbölésére.

5. Nyomon követési rendszer (Monitoring)

A Bkr. 10. § szerint a költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A vizsgált területeken az operatív monitoring tevékenység a meghatározott rendszerességgel megtartott vezetői értekezleteken történő számonkéréssel és beszámoltatással valósult meg.

Az utólagos monitoring tevékenység a külső szakértő által végzett belső ellenőrzések keretében érvényesült.

A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos és begyakorlott, a működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják. Az ellenőrzések megállapításait, javaslatait a vezetők figyelembe veszik, a szükséges intézkedéseket meghozzák.

A monitoring rendszert támogatja a belső ellenőrzés azzal, hogy a pénzügyi kontrollok szabályos működésének rendszeres ellenőrzése mellett a kockázatkezelés és a működés gazdaságossága, hatékonysága és eredményessége kerül előtérbe.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

2021. évben nem készültek intézkedési tervek.